

REFERAT

Møte i Avlsrådet for geit

Tidspunkt: Onsdag 29. mars 2006, kl. 09:00 – 15:30

Sted: NSG, Parkveien 71, Oslo

Til stede: Veronika Fagerland, Ola Søgnesand (vara for Åge Lohn), Tormod Ådnøy, Helga Kvamsås, Thor Blichfeldt og Ingunn Nævdal (sekr.). Heiko Paulenz deltok på sak 05/06.

Forfall: Åge Lohn (leder)

Saker

- Sak 01/06 Innkalling og sakliste
- Sak 02/06 Referat fra møtet 1. desember 2006
- Sak 03/06 Regnskap 2005 og budsjett 2006 og 2007 for avl og semin på geit
- Sak 04/06 Seminsesongen 2006
- Sak 05/06 Seminresultater og tanker om årets forsøk
- Sak 06/06 Tilskudd til bukkeringene og tilgang på sæd 2006
- Sak 07/06 Optimalisering av antall granska bukker og størrelse på avkomsgruppe
- Sak 08/06 Referat- og orienteringssaker
- Sak 09/06 Eventuelt

Sak 01/06 Innkalling og sakliste

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjent.

Sak 02/06 Referat fra møtet 1. desember 2005

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet i Avlsrådet for geit 1. desember 2005.

Referatet ble gjennomgått og det ble orientert om oppfølging av de enkelte sakene.

Vedtak: Referatet ble godkjent.

Følgende saker følges opp på dagens møte:

- Sak 33/05 e) Ikke endring av organiseringen av avlsarbeidet
- Sak 33/05 f) Lokal avlsrådgeving
- Sak 36/05 Nora-prisen

Sak 03/06 Regnskap 2005 og budsjett 2006 og 2007 for avl og semin på geit

Tabellen nedenfor viser regnskap for 2005 og foreløpige budsjett 2006 og 2007 for avl og semin.

Geit

I 1000 kr

19.03.06

AVL	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
Jordbruksavtalen	1 980	2 020	2 020
Tidligere avsetning	0	153	0
Sum inntekt	1 980	2 173	2 020
Sentralt	740	902	1 000
Fylke	228	228	200
Bukkeringene	512	500	400
Semingransking	0	100	450
Tilskott NSG Semin	500	500	500
Sum kostnader	1 980	2 230	2 550
Resultat avl	0	-57	-530

SEMIN	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
Salg geiteholderne	0	75	230
Inseminasjonskurs	0	75	50
Avlsrådet - semingransking	0	100	450
"Friskere geiter"	245	250	250
Offentlig tilskudd	500	500	500
Sum inntekt	745	1000	1 480
Sum kostnader	1 002	900	2 263
Resultat semin	-257	100	-783

Resultat AVL og SEMIN **-257** **43** **-1 313**

Investering seminastasjon **2 300**

Det er tradisjon i NSG at avlsarbeidet skal gå i balanse med de eksterne midlene vi får til dette arbeidet. Tilskottet til bukkeringene har vært brukt for å få kostnadene i samsvar med inntektene.

I 2006 er avlsbudsjettet fortsatt ikke i balanse. Kostnadene har økt fra 2005, og dette skyldes økte kostnader til personell (avlssjef) og databehandling, og kostnader til semingransking av 10 bukker.

Avdelingsregnskapet for geit i NSG Semin viser et underskudd på 257 000,- i 2005. Det skyldes at avdelingen for første gang er belastet med sin rettmessige andel av felleskostnadene. Dette utgjør nesten halvparten av det totale underskuddet i NSG Semin i 2005. På grunn av at inseminering i 2004 er regnskapsført i 2005 er imidlertid underskuddet kunstig høyt. Det reelle underskuddet er på ca. kr. 100 000,-.

I 2006 må NSG Semin forbedre resultatet vesentlig. Det innebærer blant annet at geitesemin må ta sin del av dette. Det viktigste innstrammingsiltaket er at gratis inseminasjon med leid hjelp (kostnad 339 000,- i 2005) opphører når det nå åpnes for eierinseminasjon. I tillegg er det tenkt at geiteholderne skal betale for elitesæddosene.

I 2007 er det meningen å få på plass seminstasjonen og å granske 100 bukker i semin. Driftsunderskuddet for avl og semin til sammen blir da 1,3 mill kroner.

Investeringsbehovet på seminstasjonen er beregnet til 2,3 mill kroner.

Det vil altså ikke være mulig å gjennomføre planene med en stor seminstasjon og semingransking uten fullfinansiering av stasjonen utenfra, samt en kraftig økning i årlig driftstilskudd til avl og semin. Det jobbes nå med å få midler over jordbruksavtalen.

Vedtak: Det skal lages et budsjett for avl og semin som er i balanse etter at følgende momenter er lagt inn:

- Fra sesongen 2006 gis det ikke lenger tilskudd til inseminering med leid hjelp.
- Geiteholderne må selv betale for elitesæddosene
- NSG mottar årlig ca. 200 000,- i støtte fra TINE til arbeid på geit. Det må søkes om disse midlene for 2006 og øremerke de til avl og semin.
- Kostnadene ved omleggingen av systemet for jurvurdering

Sak 04/06 Seminsesongen 2006

Dokument som fulgte saken:

- Oversikt over seminkandidater – elitebukker
- Oversikt over seminkandidater – prøvebukker
- Figur over prosentvis fordeling av paringer på måned

Kurs for eierinseminører

Mattilsynet har nå godkjent eierinseminasjon på geit. De som har deltatt i forsøk med eierinseminasjon, vil kunne få en godkjenning av Mattilsynet uten å gå et nytt kurs.

Nye inseminører må gå et 1-dagers kurs. Kurset vil inneholde en teoretisk del med fokus på brunsttesting og en lengre praktisk del hvor sædbehandling vektlegges. Målet er at alle som ønsker å gå på kurs, får anledning til det. Det vil bli holdt ett kurs før ferien for de som starter tidlig, deretter minst 4 kurs i august.

Seminstasjonen

Vi har ingen finansiering av seminstasjonen på plass, og det er bare å innse at det ikke vil bli bygd noen stasjon i år. Årets sædproduksjon vil derfor måtte improviseres.

Seminbukkene vil bli oppstallet på det fjøset på Hedemarken som er reservert som seminstasjon, og sæden vil bli behandlet og nedfryst på Staur.

Sædproduksjonen

Etter som det vil bli improviserte løsninger, må det settes inn færre seminbukker enn det som først var planlagt. Vi rekker ikke å ta inn årets bukker før i månedsskiftet juli/august. De som inseminerer før den tid, må få sæd fra lageret.

Ikke lenger gratis inseminasjon med leid hjelp

Når eierinseminasjon nå blir tillatt, opphører ordningen med gratis inseminasjon med leid hjelp. De som ønsker å bruke leid hjelp, må betale dette selv direkte til seminteknikeren/veterinæren.

Uttak av bukker til semin

Uttaket av årets seminbukker er i gang.

Prøvebukker:

På grunnlag av en oversikt over eliteparinger, er det sendt oppfordring om å ta vare på bukkekje etter gode paringskombinasjoner. Henvendelsene er sendt direkte til produsentene med kopi til kontaktperson i ringen og sekretær i avlsutvalget.

Elitebukker:

På grunnlag av indekslisten i november er det laget en liste over de beste elitebukkene. Henvendelse er sendt til aktuelle ringer for å få oversikt over hvilke bukker som er i live.

Kriterier for uttak av seminbukkene:

- Elitebukkene bør ha minst 108 i indeks
- Ikke flere enn to elitebukker kan ha samme far
- Ikke flere enn 3-4 prøvebukker kan ha samme far
- Delindeksene skal ikke vektlegges. Det er samleindeksen og avlsverdi-jur som teller i uttaket

Vedtak: Seminbukker

Avlsrådet for geit går inn for at det gjøres forsøk på å få satt inn til semin følgende antall bukker og fordeling:

- Elitebukker fra ringene: 7-8
- Prøvebukker fra ringene: 15
- Prøvebukker fra sanerte besetninger: 5-10

Rådgiveren i geitavl får ansvaret og henter inn innspill for å fullføre uttaket av seminbukker i samsvar med de retningslinjer som framkom i møtet.

Sædproduksjon og sædfordeling

Den provisoriske løsningen med hensyn på semin stasjon gjør at det tidligst vil bli utsendt sæd til 15. august. Dette medfører også at etterspørselen etter sæddoser kan bli større enn det som produseres av årets bukker. Avlsrådet går derfor inn for følgende begrensning ved bestilling av sæd i 2006:

Elitebukker:

- 1 dose pr. 10 para geiter for besetninger i ring
- 1 dose pr. 10 para geiter i Friskere besetninger i kontrollen
- 0 utenom ring og utenom kontrollen

Prøvebukker:

- 2 doser pr 10 para geiter i ring og i Friskere geiter i kontrollen
- 1 doser pr 10 para geiter i geitekontrollen
- Besetninger utenom kontrollen har ikke tilgang til semin i år

Dersom det blir for lite doser, må det tas forbehold om færre doser pr besetning.

Priser

Det vil ikke lenger bli gitt tilskudd til inseminasjon ved leid hjelp, men Avlsrådet går inn for at leien for sæddunk sponses med kr. 600,- pr. dunk i årets sesong. Kostnaden for leie av dunk vil dermed bli kr. 500,- pr. dunk. En avgift for kurs i eierinseminasjon på kr. 1500,- er akseptabelt. Det må være samme pris for eierinseminasjon på geit som på sau.

Avlsrådet går inn for de prisene på sæddoser, produkter/tjenester og differanser i forhold til gruppering som går fram av tabellen nedenfor.

Tabell. Priser for sæddoser, produkter og tjenester i 2006.

Sæd (1 dose = 2 strå a 200 mill)	Ring-besetninger	Besetninger i "Friskere geiter"	Andre besetninger i Geitekontrollen	Besetninger utenom Geitekontrollen
Elitebukksæd (prisen er basert på juni-indeksen)	kr 0,- for avlsindeks=100 kr. 5,- pr indekspoeng over 100	kr 0,- for avlsindeks=100 kr. 5,- pr indekspoeng over 100	Kr. 100,-	Selges ikke
Prøvebukksæd	Kr. 0,-	Kr. 0,-	Kr. 0,-	Selges ikke
Frossensæddunk (leie, transport)	Kr. 500,-	Kr. 500,-	Kr. 1 100,-	Selges ikke
Inseminasjonskurs	Kr. 1 500,-	Kr. 1 500,-	Kr. 1 500,-	Selges ikke

Naboinseminering

Det må søkes Mattilsynet om produsenter som har deltatt i seminforsøk kan inseminere hos naboer.

Sak 5/06 Seminresultater og planer for årets forsøk

Dokument som fulgte saken:

- Seminresultater for forsøk 2002-2005

Heiko Paulenz presenterte resultater fra feltforsøk i 2002 til og med 2005. De viser stor forskjell mellom ikke-omløp og kjeingsresultat. Dette viser at ikke-omløp ikke er et godt mål på tilslag hos geit. Det er ulikt i forhold til resultater på sau, men noe tilsvarende det som er på ku. Ved hjelp av Geitekontrollen vil en kunne se på kjeingsprosenten ved naturlig paring i forhold til det som skjer ved inseminering.

Ikke-omløpsprosenten for forsøket i 2005 er på 51,1 %, men det er ennå noen rapporter som mangler. Det samme gjelder kjeingsresultater. Det er fremdeles store forskjeller mellom besetninger.

For årets forsøk vil det være interessant å sammenligne dobbelinseminering (2 strå med 12 timers mellomrom) og enkelinseminering (to strå på samme tidspunkt). Tidligere forsøk med dobbelinseminering tyder på at de anbefalte tidspunktene; inseminering 12 timer og 24 timer etter oppdaget brunst, var for tidlig. Anbefalte tidspunkt for årets forsøk vil være 18 timer og 30 timer. Dette kan være vanskelig å tilpasse i praksis, men det vesentligste blir å strekke første inseminasjon lenger enn bare etter 12 timer.

Vedtak: Avlsrådets innspill til Team Semin er at det gjennomføres feltforsøk med enkelinseminasjon (1* 400 mill. sædceller) og dobbelinseminasjon (2 * 200 mill. sædceller). Det er ikke aktuelt å prøve med en konsentrasjon med 400 mill. sædceller med ett strå dersom dobbelinseminering gir bedre tilslag.

Deltakere i forsøk vil få gratis dunk som dekkes av Team Semin og sæddosene vil bli dekket av avl- og seminbudsjettet. Deltakerne i forsøk må inseminere minst 20 geiter, men tildelingen av elitesæd vil være i forhold til årets sædfordelingsregler. Årets deltakere må ha deltatt i forsøk tidligere og ha innsendt inseminasjonsrapport og kjeingsresultat. Det tas mål om 600 geiter i forsøket.

Sak 06/06 Tilskudd til bukkeringene og tilgang på sæd 2006

Dokument som fulgte saken:

- Brev fra Avlsutvalget for geit, datert 21.02.06.

Tilskudd til bukkeringene:

Avlsutvalget for geit i Møre og Romsdal mener det er viktig at tilskuddet til bukkeringene blir opprettholdt på samme nivå som i dag i en 3-5 års periode.

Tilgang på bukkesæd:

Produsenter med tidlig paring var misfornøyd med å bare få tilgang til gammel lagersæd i fjor og Avlsutvalget for geit i Møre og Romsdal oppfordrer til at det i år gis tilbud om elitesæd fra nye bukker fra midten av juni.

Vedtak: Tilskuddet til bukkeringene vil bli opprettholdt, men det vil bli en endring i kriteriene for utbetaling for å stimulere til gransking av flere bukker.

Det vil ikke bli tilgang til bukkesæd fra nye bukker før tidligst 15. august. Vi kan derfor ikke komme Avlsrådet for geit i Møre og Romsdal i møte på dette punktet. Besetninger som har paring før denne tid vil kunne benytte bukkesæd fra fjorårets seminbukker, som de ikke hadde tilgang til i fjor.

Sak 7/06 Optimalisering av antall granska bukker og størrelse på avkomsgruppe

Dokument som fulgte saken:

- Oversikt over forventet utvikling av bukkeringene og antall bukker det ble betalt ut tilskudd for i 2005

For å få utbetalt fullt tilskudd for en bukk, må den ha minst 15 døtre i produksjon og den må ha fått beregna avlsverdi-jur. For å komme med i den offisielle indekslisten må bukken ha minst 12 døtre i produksjon. Det blir utbetalt halvt tilskudd for bukker med 12-14 døtre.

Bukkeringene blir stadig mindre. Halvparten av ringene har under 500 årsgeiter.

En generell regel sier at når ringen blir mindre, bør avkomsgruppen reduseres for å få granska flere bukker og med det opprettholde seleksjonsintensiteten.

Det granskes for få bukker i ringsystemet i forhold til hva som er potensialet. For å øke kvaliteten på avlsarbeidet ble det diskutert ulike tiltak i forhold til tilskuddsutbetalingen.

Vedtak: Saken tas opp igjen på telefonmøte 6. april. Det må utarbeides et notat med forslag til nye kriterier for tilskuddsutbetaling til dette møtet.

Sak 08/06 Referat – og orienteringssaker

a) Samarbeid med raselag

Dokument som fulgte saken:

- Brev og samarbeidsavtale tilsendt raselaga

b) Arbeidsutvalg for små populasjoner av småfe

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet om arbeidsutvalget, 2. mars 2006

c) Høringsuttalelse fra NSG på Strategiplan for geit i TINE

Dokument som følger saken:

- Utkast til Strategiplan for geit i TINE
- Høringsuttalelsen fra NSG

Sak 09/06 Eventuelt

a) Tilskudd til døtre etter seminprøvebukk

Vedtak: For å få tilskudd for døtre etter seminprøvebukker må det foreligge minst 2 prøveuttak og 3 kontroller for den enkelte geit.

b) Ikke endring av organisering av avlsarbeidet

Styret i NSG har ikke innvendinger mot Fagforum geit og Avlsrådet for geit sitt ønske om å ikke omorganisere geitavlen nå. Det er derfor ønskelig at fylkesagronomen fortsatt er sekretær i de Avlsutvalga for geit som har denne ordningen i dag.

Vedtak: Det må avklares med de aktuelle fylkesagronomene om de fortsatt kan være sekretær i Avlsutvalget for geit før årets kåringssesong.

c) Lokal avlsrådgiving

Det er ikke tatt kontakt med TINE for å forhandle avtale om lokal avlsrådgiving med hensyn på bukkeringdrift. Dette skyldes at det sannsynligvis vil bli en kostbar ordning og at det derfor vurderes om NSG kan ta hånd om dette selv med egne folk. TINE kan eventuelt ta seg av avlsplanlegging i besetningene.

Vedtak: Det må jobbes videre med å utarbeide et opplegg for lokal avlsrådgiving. TINE har utarbeidet et avlsplanleggingsprogram som legges frem som sak på neste møte i Avlsrådet.

d) Nora – prisen

Styret i NSG har vedtatt at NSG skal ta ansvaret for å opprette en nasjonal Nora-pris. Administrasjonen har fått i oppgave å jobbe videre med saken.

Vedtak: Avlsrådet går inn for at det jobbes videre med å få på plass denne prisen med mål om at det tildeles pris for 2006 på NSG sitt landsmøte i mars 2007.

e) Neste møte

Telefonmøte: Torsdag 6. april kl. 15:00.

Fysisk/telefon: Fredag 9. juni kl. 9:00.